

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Landstinget. № 61.

Fjerde Sæssion.

42de Møde.

Onsdagen d. 12. Januar.

(Forts.)

Ordføreren (fortsat): Naar vi nu sammensatte disse Bestemmelser, som jeg har tilladt mig at citere, saa troer jeg, at man derved maa komme til det Resultat, at det er de om Subordinationen og Respecten givne Bestemmelser, som gjøre, at den Militaire betragtes at staae i et ganske eget Forhold til sin Supérieur, i et Forhold, som er en Blanding af et Commandoforhold, et Subordinationsforhold og et patriarchalft Familteforhold, hvilket Sidste vel skulde være en Folge af Subordinationen; idetmindste viser Anordningen af 27de April 1792, at Respecten, hvilken bestaaer udi Agtelse, Kjærlighed og Oerbødighed af Undergivne mod Føresatte, og som skal udvises baade i og udenfor Tjenesten ansees begrundet i Subordination. Dette mener jeg er nærmest Grunden til de særegne Bestemmelser om Officerernes Giftermaal. Men nu vil jeg bede det ærede Thing erindre, at de første af disse Bestemmelser, som jeg har citeret, ere over 100 Aar gamle, at de ere baade i Formen og i Indhold stridende imod vore nuværende Institutioner og Tidsaanden. Nu er der rigtignof sagt af den ærede Minoritet, at Tidsaanden er omstiftelig; det skal Ingen være villigere end jeg til at indrømme, men der er dog visse Retninger, hvori Tidsaanden ikke er omstiftelig; der er visse Retninger, hvor den sunde og ubildede Fornuft engang vil gjøre sine Rettigheder gjældende, og jeg troer, at det vil skee i det Tilfælde, som her foreligger, saameget mere, som det synes at følge af selve Tidsforholdene, Tidens Institutioner, at der ikke ret vel kan være Tale om nogen Omstiftelse. Ogsaa vil jeg da spørge, om Noget

vil troe, at et patriarchalft Forhold imellem de overordnede og underordnede Militaire er muligt efter den Retning, Tidsforholdene nu have taget? Jeg vil spørge om, hvorledes man vil troe, at dette kan begrundes i Subordinationsforholdet eller Respecten. Dette troer jeg ogsaa Lovgiveren har indseet; thi, saavidt jeg erindrer, forkyndes der i de Udfast til militaire Love, som i de forrige Sæssioner bleve Thinget foreslagte, at der kunde forventes en ny Subordinationsanordning. Dette viser altsaa, at Lovgiveren nu antager, at den forrige Subordinationsanordning er forældet, og, er den forældet, saa maa ogsaa endeel af det derpaa Begrundede ansees forældet, altsaa ogsaa det Forbud, som her omtales. Jeg vil fremdeles spørge om: hvorledes skal Chefen eller Ministeren kunne bedømme, som det hedder, „Tjenligheden“ af Ægtefæbet, det, som ikke engang Forældrene, end ikke de Allernærmeste, driste sig til at bedømme? Naar de ere humane og forstigtige, ville de ikke driste sig dertil, de ville ikke driste sig til at have en bestemt Mening i denne Retning. Der er et gammelt Ord, som siger, at Ægtefæberne sluttet i Himlen; det har visse sin gode Betydning som saa mange andre gamle Ord; thi, ligesom Bedkommende ofte paa en forunderlig Maade føres sammen ved hvad vi kalde Tilfældet, og, ligesom ofte temmelig ueensartede Elementer føres sammen, saaledes tør vel i Reglen Ingen driste sig til at afgjøre Noget, om det vil blive til Held eller Uheld for Bedkommende. Og det skulle vedkommende militaire Føresatte gjøre, fordi der finder et Commandoforhold Sted; fordi der i Felten og ellers i ethvert Tjenesteforhold udtræves ubetinget og hurtig Lydighed, derfor har man troet det nødvendigt ogsaa at give den Føresatte Hals og Hoved over de Undergivnes Hjerteanliggender. Hvorledes vil man dog godtgjøre, at en saadan